

POKOP UBIJENIH HERCEGOVAČKIH FRANJEVACA NA ŠIROKOM BRIJEGU

Široki Brijeg, 9. listopada 2007. (IKA) – Fra Melhior Prlić, fra Julijan Kožul i fra Zdenko Zubac imali su 9. listopada, 62 godine nakon smrti, dostojanstven pokop u crkvi u Širokom Brijegu u grobnici u kojoj su 1971. pokopani posmrtni ostatci 18 franjevaca Hercegovačke franjevačke provincije koji su također ubijeni 1945.

Partizani su sredinom veljače te godine poubijali ukupno 66 franjevaca među kojima i provincijala Hercegovačke franjevačke provincije. Za grobove njih 36 još se ne zna.

Spomenuta trojica identificirana su nakon što su njihovi ostatci 2005. pronađeni u jednom vrtu u Zagvozdu kod Imotskoga.

»Ganut sam ovim činom, jer vidio sam suze u očima puka«, rekao je generalni ministar reda Manje braće fra José Rodríguez Carballo. To je bio središnji događaj njegova službenog pohoda Hercegovačkoj franjevačkoj provinciji 7. – 10. listopada. »Za Široki Brijeg ovo je poseban dan. Znam da su zajedno sa 66 franjevaca ubijeni i mnogi članovi vaših obitelji. Svi su oni dio onog mnoštva iz Knjige Otkrivenja. Svi su oni ono zrno što kad padne donosi veliki rod«, rekao je generalni ministar. Pozvao je na zahvalu Gospodinu za njihovo svjedočanstvo vjere. »Na njihovu primjeru posvjestimo svoju odgovornost kako bismo u budućnosti izbjegli takva događanja. Stoga slabim glasom koji dolazi od sv. Franje i jakim koji dolazi od svete vjere kažimo: Nikada više rata! Nikada više nevinih žrtava! Nikada više krvi! Želimo mir i zalažemo se za izgradnju mira! Mir je delikatna biljka koju svaki pojedinac mora njegovati. Neka krv ovih mučenika postane klica mira u ovoj mučeničkoj zemlji. Zemlja Bosna i Hercegovina ima pravo na mir i moćnici kugle zemaljske ne mogu zatvoriti oči pred ovom stvarnošću koja zaziva mir. Za ovo će odgovarati, ali i mi ako ne učinimo svoj dio. Ne možemo zatvoriti oči kad tolike žrtve viču svojom krvljom i tolikim suzama«, kazao je Carballo.

Pozvao je mlade da imaju jasan kršćanski identitet. Od roditelja je zatražio da sa zanosom prenose svoju vjeru djeci, a od političara da se nikada ne zastide korijena i ove zemlje. »Kad Isus uđe u život neke osobe, ne uzima joj ništa, a daje sve. Stoga vas molim – otvorite srca Kristu, otvorite život Kristu, otvorite kuće i obitelji evanđelju. Mogu nam oduzeti tjelesni život, ali ne duhovni. Krv mučenika sjeme je novih svetaca«, rekao je. Na kraju je general franjevačkoga reda izrazio nadu »da će Hercegovina ostati zemlja u kojoj će se Isus osjećati u svojoj kući. Na kraju propovijedi na hrvatskom je jeziku nazočne pozdravio franjevačkim pozdravom: Mir i dobro.

Riječima koje su bile koliko svjedočanstvo, toliko i poziv na dostojanstven život na tom mučeničkom krvlju obilježenom mjestu: »Ovo je Široki Brijeg. Ovo je klijevka Hercegovačke franjevačke provincije«, generalu franjevačkog reda zahvalio je širokobriješki gvardijan fra

Branimir Musa. Podsjetio je kako su partizani 7. veljače 1945. poubijali svu braću u samostanu, svih 12 koliko ih se zateklo u kući u habitu. Tih je dana, na tome i okolnim mjestima, ubijena čitava 30-člana širokobriješka samostanska zajednica. »Hvala Vam, oče generale, što ste ovdje«, rekao je provincijal fra Ivan Sesar i obećao: »Ovih 66 ubijenih bit će nam putokaz na putu prema prijestolju Jaganjca Božjeg«. Ocu generalu darovao je spomenicu »ispisanu krvavim slovima naše braće. Ponesite je u Rim, sjetite nas se, molite za nas, a i mi ćemo moliti za Vas, za naš red i Crkvu katoličku«. Generalu je darovana i umjetnička slika sv. Franje i Širokog Brijega »kao sjećanje na ovaj pohod našoj Provinciji«.

Sliku širokobriješke crkve, rad studenta Hrvatske akademije likovnih umjetnosti na Širokom Brijegu, gvardijan fra Branimir je darovao župniku iz Zagvozda don Jakovu Cikojeviću kao znak zahvalnosti »župniku i svim vjernicima župe Zagvozd koji su čuvali uspomenu na naše fratre i palili im svijeće za Dušni dan«.

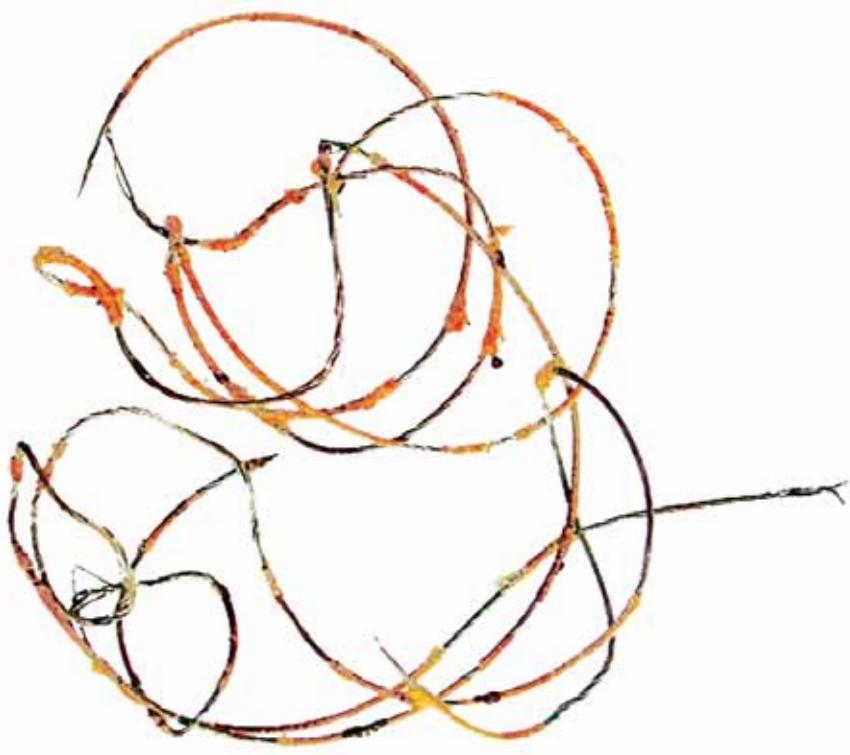
Cijeli prigodni program – pokop, vrlo dojmljiv igorkaz u kojem je 66 mladića i muževa u habitima, u žici, slikovito predstavilo smaknuće fratara, te misa na latinskom ostavili su dubok dojam na desetke tisuća vjernika koji su došli na Široki Brijeg, stotine ministranata i članova FRAMA-e, koji su sudjelovali u svečanom mimohodu, kao i oko stotinu i pedeset svećenika koji su sudjelovali u koncelebraciji. Među njima su uz hercegovačkog bili svi hrvatski provincijali, te izaslanik provincijala Bosne Srebrenе.

U općini Široki Brijeg 9. listopada bio je neradni dan.

Zahvaljujući stručnom timu Zavoda za sudsku medicinu, patologiju i citologiju Kliničke bolnice Split, identificirani su ostatci trojice franjevaca, a ispitivanja se nastavljaju. Pokrenuta je kauza mučeništva pobjijene subraće Hercegovačke franjevačke provincije. Više o svemu može se doznati na internetskoj stranici: www.pobjjeni.info.

STOPAMA POBIJENIH

glasilo Vicepostulature postupka mučeništva »Fra Leo Petrović i 65 subraće«

Ostatci krunice i
habita pobijenih
fratara u
Lagvozdu

Žica kojom su bili vezani
pobijeni u Lagvozdu

